

ACTA

van de

**buitengewone Generale Synode van
De Gereformeerde Kerken
in Nederland (hersteld)**

Lutten 2019

PRO ACTA

van de

buitengewone Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld)

Lutten 2019

Artikel 1: Opening

De Gereformeerde Kerk van Lutten e.o. – destijds nog DGK Bergentheim/Bruchterveld e.o. – is door de Generale Synode van Lansingerland 2017-2018 aangewezen als samenroepende kerk voor de volgende Generale Synode. Namens De Gereformeerde Kerk Lutten opent br. Th.J. Boersma de buitengewone vergadering. Hij laat lezen: Johannes 10:1-30 en geeft op om te zingen: Psalm 119:1, 5, 40 en 49. Vervolgens gaat hij ons voor in gebed. Br. Boersma houdt het volgende openingswoord:

*Weleerwaarde en eerwaarde broeders afgevaardigden en belangstellenden,
broeders en zusters,*

Welkom bij de opening van deze buitengewone Generale Synode Lutten van de Gereformeerde Kerken (hersteld) in Nederland 2019. Goed en fijn dat u hier bent in Heemse, Hardenberg op deze 6e juli 2019. Aan mij, als preses van de kerkenraad van de samenroepende kerk, De Gereformeerde Kerk Lutten e.o., de taak om met dit openingswoord de vergadering te openen.

Een buitengewone Generale Synode, ja want dat is het. Er zijn een aantal redenen waarom hij buitengewoon is:

1. omdat buiten het gewone stramien, van één keer in de drie jaar een synode, er nu een extra synode op verzoek van dep. art. 49 KO is samengeroepen
2. vanwege het buitengewone karakter wat blijkt uit het agendapunt m.b.t. de stand van zaken in de contacten met de GKN
3. vanwege het feit dat het voor het eerst is in de geschiedenis binnen de DGK dat er een buitengewone synode bij elkaar wordt geroepen, niet te verwarren met een vervroegde synode
4. vanwege het feit dat er een voorstel van de samenroepende kerk ligt om meer dan 1 adviseur te benoemen i.p.v. 1 zoals tot nu toe altijd gebruikelijk was
5. omdat er straks een hele invasie van secundi zal plaatsvinden om deputaten ACOBB/Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen van De Gereformeerde Kerken in Nederland te vervangen bij de behandeling van de bespreking over de GKN zodat we wel op 20 deelnemers aan de bespreking gaan komen
6. omdat er toch nog twee extra agendapunten binnen zijn gesmokkeld
7. omdat het voor het eerst is dat De Gereformeerde Kerk Lutten e.o. de samenroepende kerk is

De Gereformeerde Kerk Lutten e.o.?

Hoor ik dat goed. Ja, dat hebt u goed gehoord. Sinds ruim een maand heeft de kerk van Bergentheim/Bruchterveld een nieuwe naam en ook een nieuw logo. De oude naam gaf al lang niet meer aan dat er uit veel meer plaatsen dan Bergentheim en Bruchterveld broeders en zusters lid zijn van onze kerk, maar ook broeders en zusters uit Dedemsvaart, Emlichheim in Duitsland, Hoogeveen, Hardenberg, Rheezeveen, Balkbrug, De Krim, Laar in Duitsland, Schuinesloot, Vinkenbuurt, Lutten en Gramsbergen en ons kerkgebouw staat al jaren in Lutten.

De afgevaardigden hebben in de uitnodiging ons prachtige nieuwe logo al kunnen bewonderen. Voor iedereen: het nieuwe logo en de uitleg daarvan treft u aan in het komende nummer van De Bazuin, beslist de moeite waard om te lezen!

Een maand geleden, 6 juni, hebben wij herdacht dat het 75 jaar geleden is dat het D-Day was. Operatie Overlord was begonnen. Decision Day, een beslissende dag met grote gevolgen omdat daar, menselijkerwijs gesproken, alles van af hing of Europa inderdaad bevrijd zou kunnen worden. En onder Gods zegen is dat dan ook gebeurd. Het kwaad werd opgerold door de geallieerde legers, ten koste van vele doden en gewonden en vermisten, en een jaar later was Europa bevrijd van de terreur en de tirannie van het Nazisme en konden mensen weer in vrijheid leven. Iets waar we terecht nog steeds bij stil mogen staan en waar we bovenal God nog elke dag dankbaar voor mogen zijn.

Bij de dropping van de parachutisten in Normandië op D-Day kregen zij iets speciaals mee in hun broekzak. Omdat het midden in de nacht was en donker en slecht weer en er ook veel heggen en obstakels op de wegen waren kon je niet altijd goed zien of diegene die je tegenkwam na je landing vriend of vijand was. Daarom kregen de parachutisten een klikker mee dit dit geluid maakte: klikklak. Wanneer je dat geluid maakte herkende de vriend dat en beantwoorde met datzelfde geluid: klikklak. Dan wist je samen dat het goed was en dat je veilig was vanwege dat geluid, dan was het een vriend en geen vijand. Belangrijk was dus in dit geval het geluid, om uit te maken: waar moet ik zijn en waar ben ik veilig.

We hebben zojuist Johannes 10 gelezen. Daar gaat het ook over geluid, namelijk de stem van de goede Herder, zoals de Here Jezus dat hier in deze tekstverzen uitlegt. Waar Zijn stem wordt gehoord, daar moet je zijn, daar ben je veilig. Maar, er zijn zoveel kerken en dus ook zoveel geluiden en overal klinkt de stem van de goede Herder zegt men, waar moet je dan wezen? De stem van de goede Herder is gelukkig te herkennen, net als bij de parachutisten dat klikgeluid een herkenning van geluid was. De stem van de goede Herder is te herkennen in de Bijbel, samengevat in de belijdenisgeschriften en uitgewerkt in de kerkorde.

De Bijbel.

In de Bijbel klinkt de stem van de goede Herder, de Bijbel is die stem. Wanneer de Bijbel niet langer van kaft tot kaft wordt aangenomen als waarheid, maar als daar zaken aan toe worden gevoegd of van af worden gehaald dan klinkt die stem niet meer in zijn volle omvang, dan wordt de stem aangepast aan hedendaagse inzichten, naar eigen interpretaties. Nieuwe hermeneutiek heet dat. Gebrek aan inzicht veroorzaakt door gebrek aan kennis leidt gauw tot ongehoorzaamheid aan wat God van ons vraagt en tot ongehoorzaamheid om te leven naar Zijn wil.

Bij de discussie over de vrouw in het ambt waarbij men geen stelling durft in te nemen, wordt de volgende opmerking nog wel eens gemaakt: “ik geloof, ervaar dat de vrucht van de Geest (Galaten 5) in mij woont en dan komt alles wel goed, dan zal God wel voor Zijn kerk zorgen”. Het is geweldig als je dat rotsvaste geloof mag hebben, maar het is wel de helft van het verhaal. Men vergeet dan de eigen verantwoordelijkheid die de Heere ons ook heeft gegeven. Dat openbaart zich bijvoorbeeld in het evenwicht tussen Belofte en Eis, Christus en de Wet, in rechtvaardigmaking en heiligmaking, in geloven en gehoorzamen. Aan die verantwoordelijkheid van gehoorzamen mag niemand zich onttrekken. Dat betekent uit dankbaarheid leven naar de geboden van de Heere, dat betekent ook een juiste kerkkeuze maken, want je bent medeverantwoordelijk voor de koers van jouw kerk en je bent ook verantwoordelijk voor je eigen kerkkeuze.

Ook een veel voorkomende opvatting is: God is liefde en als je Jezus maar volgt, daar gaat het toch om? Dat wordt dan vaak uitgewerkt in mensgerichte prediking, in horizontalisme, heb elkaar lief, zorg goed voor je medemens, enz.

Ook hier weer, het is een halve waarheid. Natuurlijk, God is liefde en we moeten onze Heiland volgen. Maar het ontbreekt ook hier aan de tweede helft van de waarheid, namelijk het zojuist genoemde evenwicht tussen Belofte en Eis, rechtvaardigmaking en heiligmaking, tussen geloven en gehoorzamen.

Onze Verbondsgod heeft een verbond met ons gesloten met een belofte en een eis. En dat laatste wordt meestal gebagatelliseerd of geminimaliseerd. Hier dient wel bij opgemerkt te worden dat wij uit onszelf dat gehoorzamen geenszins in ons hebben. Laat daar geen misverstand over bestaan. Maar wij mogen er wel voor bidden en dan zal God ons het willen

en het werken geven, uit genade, want, zegt Paulus in Filippenzen 2 vers 13, “het is God, Die in u werkt, zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen”.

De Belijdenisgeschriften.

De belijdenisgeschriften, de drie formulieren van eenheid, spreken Gods Woord na. Ook daar kun je de stem van de goede Herder herkennen. Tot op de dag van vandaag zijn ze in al hun ouderdom nog hyperactueel. Het is ongelooflijk wat de Heer ons heeft willen geven via onze voorvaders in deze rijke geschriften. Zij leggen Gods Woord helder uit, zetten ons op het spoor van het herkennen van de ware kerk, sporen ons aan Hem te dienen naar Zijn wil, helpen ons de troost en de bemoediging te verstaan uit de Bijbel, en om dwalingen ook heden ten dage te ontdekken en aan de kaak te stellen.

De Kerkorde.

De kerkorde geeft ons handvatten om de vrede en de orde in ons kerkelijk samenleven te borgen, zoals de Heere die ook van ons vraagt in Zijn Woord. En dat alles is hard nodig om stand te houden tegen de aanvallen die de satan voortdurend op de kerk richt. Die aanvallen worden steeds heftiger, denk aan het drijven van de homo- en transgenderlobby, de pogingen om vrijheid van onderwijs aan banden te leggen, de schande die over je wordt uitgeroepen wanneer je Gods norm vooropstelt, zoals bijvoorbeeld bij de Nashvilleverklaring, het volstreekte onbegrip wanneer je als verloofd stel niet gaat samenwonen of bij elkaar slaapt, en zo kun je nog wel een poos doorgaan.

De bereidheid om echt rekening te houden met de Bijbel en met principiële standpunten van Christenen die luisteren naar de stem van de goede Herder is minimaal geworden in politiek en maatschappij en in vele kerken om ons heen.

Zijn wij nu in de DGK zulke scherpshijpers? Pretenderen wij de enige ware kerk te zijn? Zijn wij keurmeesters van andere kerken? Zijn wij harde, liefdeloze mensen. Allemaal beelden die wel eens opduiken wanneer je het over de DGK hebt. Nee, wat wij willen is de Schrift van kacht tot kacht, van Genesis 1 tot en met Openbaring 22 voor betrouwbaar en waarachtig houden. Daar mag geen jota of tittel vanaf worden gehaald of aan worden toegevoegd, Openbaring 22: 18 en 19. Daar staan wij voor en dat heeft niets met liefdeloosheid of scherpshijperij enz. te maken maar alles met het willen dienen en liefhebben van onze God en het liefhebben van de naaste als onszelf. En wij zijn ons ook bewust dat we zondige mensen zijn met tekortkomingen en gebreken, maar we weten ons ook ongelooflijk rijk met het Evangelie van verzoening en verlossing dank zij Jezus Christus die voor al onze zonden volkomen heeft betaald.

En wanneer we die stem van onze goede Herder herkennen bij een andere kerk dan hebben we de dure plicht, ja dan is het een roeping van Godswege, Johannes 17: 11, waar de Here Jezus in het hogepriesterlijk gebed bidt: “opdat zij één zullen zijn zoals Wij”, om de eenheid te zoeken en die te realiseren. Heel concreet komt dat aan de orde bij de samensprekingen met de GKN, waar deze buitengewone Synode over zal vergaderen. Wanneer we op het punt komen van gezamenlijke herkenning, is het de dure plicht wederzijds om aan de eenwording handen en voeten te geven. Een in waarheid. Vanuit gehoorzaamheid aan God. En ook om voor de buitenwacht, zoals verontrusten in andere kerken, een duidelijk signaal af te geven: u hoeft niet langer te kiezen en op eenwording te wachten, dat heeft de Heere al aan Zijn gemeente uit genade geschonken, vanwege de weg van gezamenlijke herkenning van de stem van de goede Herder.

Tenslotte. Bij iedereen die in dit proces van eenwording betrokken wordt moet ook ruimte en aandacht zijn voor gevoelens en emoties die er kunnen leven, daar mag je niet zo aan voorbij gaan. In dit soort processen komt het er erg op aan om met liefde en genegenheid elkaar te bejegenen of, om met Filippenzen 2 te spreken, om de gezindheid van Christus te laten zien, eensgezind te zijn, dezelfde liefde te hebben, één van ziel en één van gevoelen, niets uit eigenbelang of eigendunk doen, maar in nederigheid de één de ander voortreffelijker achten dan zich zelf, niet alleen oog hebben voor wat van jezelf is, maar ook oog hebben voor wat van een ander is. Dan mag je onder de zegen van onze Hemelse Vader dit traject ingaan en van Hem alles verwachten.

Geachte broeders afgevaardigden, vandaag kan het een Decision Day, een beslissende dag met grote gevolgen zijn. Geve de Heere u Zijn wijsheid en Zijn kracht door Zijn Geest, en laat u zich zo gebruiken als instrument in Zijn hand.

Hiermee verklaar ik deze buitengewone Generale Synode Lutten van de Gereformeerde Kerken in Nederland 2019 voor geopend.

Th.J. Boersma, preses van de samenroepende kerk, De Gereformeerde Kerk Lutten e.o.

Artikel 2: Credentie en presentie

De geloofsbrieven van de classes Noord-Oost en Zuid-West worden onderzocht door de samenroepende kerk. Deze worden in orde bevonden.

De afvaardiging is als volgt:

Van de classis Noord-Oost:

Primi:

Ds. M. Dijkstra	Mariënberg	DGK Emmen/Assen en Mariënberg
Ds. M.A. Snee	Zuidhorn	DGK Groningen
Oud. Th.J. Boersma	Hoogeveen	DGK Lutten
Oud. K. Schaak	Hardenberg	DGK Lutten
Oud. E.A. Rodenboog	Niebert	DGK Opeinde
Oud. J.A. Sikkens	Tolbert	DGK Groningen

Secundi:

Oud. H. Folkers	Mussel	DGK Emmen/Assen
Oud. J. Gunnink	Ten Boer	DGK Groningen
Oud. P. van Pijkeren	Hooghalen	DGK Emmen/Assen
Oud. H.C. Ravensbergen	Emmen	DGK Emmen/Assen
Oud. A.F. Weening	Opeinde	DGK Opeinde
Diak. M. Lamberink	Mariënberg	DGK Mariënberg

Tertius:

Oud. B. Wimmenhove	Stedum	DGK Groningen
--------------------	--------	---------------

Van de classis Zuid-West:

Primi:

Ds. E. Heres	Dalfsen	DGK Dalfsen
Ds. C. Koster	Bleiswijk	DGK Lansingerland
Ds. S. de Marie	Zwolle	DGK Zwolle
Oud. J.H.P. Ensing	Voorthuizen	DGK Amersfoort
Oud. M.W. Menninga	Zoetermeer	DGK Lansingerland
Oud. B. Lourens	Dalfsen	DGK Dalfsen

Secundi:

Oud. F.W. Velthuis	Dalfsen	DGK Dalfsen
Oud. J.D. Groenendijk	Bleiswijk	DGK Lansingerland
Oud. T.M. de Marie	Zwolle	DGK Zwolle
Oud. H.C. de Marie	Elst	DGK Amersfoort
Oud. H.C. de Marie	Leusden	DGK Amersfoort
Oud. K.K. Snippe	Zwolle	DGK Zwolle

Tertius:

Oud. H.J. Mooibroek	IJsselmuiden	DGK Zwolle
---------------------	--------------	------------

Artikel 3: Verkiezing moderamen

Voorafgaand aan de stemming voor het moderamen krijgen de afgevaardigden de gelegenheid om zich voor te stellen. Daarna vindt in meerdere rondes de schriftelijke stemming plaats voor het moderamen. In het moderamen worden verkozen:

Preses:	oud. Th.J. Boersma
Assessor:	ds. S. de Marie
Scriba 1:	ds. M. Dijkstra
Scriba 2:	oud. K. Schaak

Artikel 4: Constituering van de vergadering

De preses van de samenroepende kerk, br. Th.J. Boersma, verklaart de buitengewone synode van De Gereformeerde Kerken voor geconstitueerd. Hij nodigt de andere leden van het verkozen moderamen uit om zitting te nemen.

ACTA

van de

buitengewone Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (hersteld) Lutten 2019

Artikel 1: Beloften

De preses verzoekt de afgevaardigden in te stemmen met de belofte:

'Ik vraag u, broeders afgevaardigden, om uw instemming te betuigen met de aangenomen belijdenis van de kerken en te beloven om het werk ter synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de Kerk.

Ik verzoek de afgevaardigden om te verklaren dat ze aldus beloven door hoofd voor hoofd te antwoorden met 'ja' en daarbij te gaan staan.'

Alle primi afgevaardigden leggen deze belofte staande af.

Artikel 2: Benoeming adviseurs en quaestor van de buitengewone synode

De samenroepende kerk heeft voorgesteld om te benoemen als adviseurs: ds. H.W. van Egmond, ds. H.G. Gunnink en dr. P. van Gulp. Ds. H.W. van Egmond heeft laten weten dat hij vanwege zijn gezondheid niet aanwezig kan zijn.

Verder heeft de samenroepende kerk voorgesteld om br. E. Korevaar te benoemen als quaestor van de synode. De voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen.

Besluit: de buitengewone Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 6 juli 2019 te Heemse, besluit om:

- **ds. H.G. Gunnink en dr. P. van Gulp te benoemen tot adviseurs van de synode**
- **br. E. Korevaar te benoemen tot quaestor van de synode.**

Vervolgens leggen ds. H.G. Gunnink en dr. P. van Gulp ook de belofte staande af.

Artikel 3: Pers

Van de redactie van De Bazuin wordt het verzoek om de verslaglegging van synodezitting te publiceren in De Bazuin goedgekeurd, met inachtneming van de voorwaarden, zoals die staan in de huishoudelijke regeling (zie acta GS Hasselt, blz. 198).

Artikel 4: Geluidsopname

De buitengewone Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 6 juli 2019 te Heemse, besluit dat voor het notuleren van de vergadering door scriba 1, het is toegestaan om van deze vergadering een geluidsopname te maken, mits die na vaststelling van de notulen vernietigd worden.

Artikel 5: Vaststelling agenda

Na korte schorsing van de vergadering voor moderamenoverleg, hervat de preses de vergadering. Naast de behandeling van de herkenning van de GKN staan er op de agenda twee extra zaken betreffende het spreekconsent en een brief met een voorstel van Deputaten Liturgische Voorzieningen. Hoewel het niet gebruikelijk is om op een buitengewone synode extra agendapunten te behandelen, stelt het moderamen voor om deze twee extra zaken ontvankelijk te verklaren en als eerste te behandelen.

Wat betreft het spreekconsent wordt na bespreking voorgesteld om het ontvankelijk te verklaren, met daarbij de opmerking dat het om een grote uitzondering gaat om precedentwerking te voorkomen. Dit voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019

overweegt:

1. Het verzoek valt buiten de opdracht tot de bijzondere generale synode.

2. De GS Heemse 1984/5 in artikel 117 heeft betreffende het afwijzen van bezwaren tegen een incidentele afwijking van art. 30 KO uitgesproken, dat afwijking van de regels geboden kan zijn, indien het profijt van de kerk dat eist, mits de uitzonderlijke afwijking van de geldende regel behoorlijk wordt geargumenteed.
3. Het verzoek heeft groot nut en profijt voor de kerken gezien de nood aan predikanten in de kerken en de omstandigheid dat een student nog vóór de reguliere generale synode in de omstandigheid komt dat hij zijn gemeentestage heeft afgerond waarbinnen hij spreekconsent heeft verkregen in de gemeente van de stage (DGK Groningen) en vervolgens spreekconsent kan aanvragen bij classis ZW voor de resterende maanden van zijn studie.
4. Bij een dergelijke aanvraag kan de classis ZW alleen spreekconsent verlenen als een generale synode de besluiten van de GS Amsterdam 1908 en GS Den Haag 1914 (tijdelijk) buiten werking stelt.

Besluit:

in afwijking van de beoogde agenda van deze buitengewone synode, om het verzoek van de Classis Zuid-West inzake het spreekconsent voor studenten, in behandeling te nemen.

Gronden:

1. Afwijking van de kerkorde kan geboden zijn indien het profijt van de kerken dit eist, zie GS Heemse, artikel 117.
2. Er is t.a.v. de onderhavige zaak sprake van een onbedoelde en ongewilde omissie.

Stemming: besluit genomen met algemene stemmen.

Vervolgens het tweede extra stuk, de brief met voorstel van Deputaten Liturgische Voorzieningen. Het moderamen merkt op dat deze zaak ook de GKN raakt. Daarbij komt als we er nu niet in toestemmen, dan wordt het pas op de volgende synode in 2021. De vraag is of het dan nog wel kan. Enkele afgevaardigden hebben er moeite mee om dit stuk ontvankelijk te verklaren op deze buitengewone synode. Hebben deputaten niet ruimte genoeg om zelfstandig verder te werken? Deputaten merken op dat de samenwerking met de GKN erg heeft geholpen in dit proces. Daardoor is er meer mogelijk bij drukkerij Jongbloed. Deputaten benadrukken dat een besluit van de synode nodig is om verder te kunnen werken. Er wordt opgemerkt dat het om een praktische zaak gaat. Er is geen leerkwestie mee gemoeid en het is geen zwaar-kerkelijke zaak. Deputaten zoeken hierin steun bij de kerken en ze hebben geprobeerd het via de kerkelijke weg aan de orde te stellen.

De vergadering gaat unaniem akkoord om dit in behandeling te nemen.

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019 besluit in afwijking van de beoogde agenda van deze buitengewone synode de brief van deputaten liturgische voorzieningen in behandeling te nemen

Gronden:

1. De urgentie om deputaten het mandaat te geven ligt in het feit dat er nu een mogelijkheid is om de HSV + kerkboek beschikbaar te krijgen en de volgende reguliere synode pas in 2021 samenkomt.
2. Verder zou uitstel tot de volgende synode de samenwerking met de GKN benadelen die deze uitgave voor de invoering van de HSV binnen eigen kerkverband nodig heeft
3. Het gevraagde mandaat kan alleen een synode leveren terwijl het in het belang van de kerken is om over deze uitgave spoedig te kunnen beschikken
4. Afwijking van de kerkorde kan geboden zijn indien het profijt van de kerken dit eist, zie GS Heemse, artikel 117.
5. Het gaat om de uitvoering van een praktische zaak en niet om een leerstellige kwestie en zal derhalve geen precedentwerking hebben.

Artikel 6: Behandeling van de ingekomen stukken

6.1. Brief van classis Zuid-West inzake spreekconsent

Materiaal: Verzoek van de Classis Zuid-West inzake het verlenen van spreekconsent

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019

overweegt:

1. GS Amsterdam 1908 (art. 60) en GS Den Haag 1914 (art. 77 sub.c.) verbieden het spreken van een stichtelijk woord door studenten. GS Emmen 2009 besloot (art. 37 Besluit 1) dat deze besluiten buiten het kader van de opleiding geldig blijven.
2. GS Emmen 2009 overwoog (overweging 10 in artikel 59) dat spreekconsent voor studenten buiten het directe kader van de opleiding mogelijk is voor maximaal één jaar.
3. Wat GS Emmen heeft uitgesproken betekent dat een student wel in het kader van zijn opleiding, de gemeentestage, spreekconsent kan krijgen, maar niet in omstandigheden die buiten het kader van de opleiding vallen.
4. De besluiten van de GS Amsterdam 1908 en GS Den Haag 1914 zijn echter in het verleden veelvuldig buiten werking gesteld vanwege de nood van de kerken ten aanzien van het predikantentekort.

Besluit:

de besluiten van GS Amsterdam 1908 (art. 60) en GS Den Haag 1914 (art. 77 sub c.) m.b.t. het spreken van een stichtelijk woord door studenten buiten het directe kader van de opleiding tot de eerstvolgende generale synode buiten werking te stellen.

Grond:

De nood in de kerken t.a.v. de preekvoorziening die in het verleden grond was voor een tijdelijke buitenwerkingstelling van betreffende synodebesluiten, geldt nog steeds

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

6.2. Brief van deputaten Liturgische voorzieningen

Materiaal: Tussentijds rapport Deputaten Liturgische Voorzieningen met verzoek om mandaat te krijgen om het Gereformeerd Kerkboek te herdrukken in combinatie met de Herziene Statenvertaling

In de bespreking gaat het vooral over de financiering van de herdruk van de kerkboeken in combinatie met HSV. Is financiering een taak voor deputaten financieel beheer (DFB)? Moet de synode hiertoe mandaat verlenen? Opgemerkt wordt dat deputaten zelf aangeven dat ze meerdere mogelijkheden zien. Daarom is het niet nodig dat de synode DFB hiertoe opdracht geeft. We kunnen dit in de vrijheid van de deputaten laten.

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019

Overweegt:

1. dat er een tekort aan Gereformeerde Kerkboeken is
2. dat er tweedehands weinig tot geen kerkboeken te krijgen zijn
3. dat kerkboeken een belangrijk onderdeel in ons kerkelijk leven zijn
4. dat er nu een kans is om op korte termijn nieuwe kerkboeken in combinatie met een HSV te krijgen
5. dat dit ook tegen een gunstige en betaalbare prijs is
6. dat dit alleen mogelijk is door samen met GKN een bestelling te plaatsen en aan te sluiten bij het lopende proces van Jongbloed

Besluit:

1. om het Gereformeerd Kerkboek in de huidige vorm te laten herdrukken in combinatie met een HSV.
2. om deputaten opdracht te geven om samen met GKN tot herdruk van HSV en Gereformeerd Kerkboek te komen
3. om deputaten een mandaat te geven om, indien nodig, met een financier de herdruk te regelen en te financieren.

Gronden:

1. Op korte termijn zijn er Gereformeerde Kerkboeken in goede staat nodig.
2. Er is nu een betaalbare en haalbare optie door samen te werken met de GKN.

De vergadering neemt ook dit besluit met algemene stemmen.

6.3. Tussentijds rapport en aanvullend rapport met voorstel van deputaten ACOBB

Materiaal: - Brief van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) Dalfsen 6 oktober 2018.
- Tussentijds rapport en aanvullend rapport van deputaten ACOBB met betrekking tot werkzaamheden in de contacten met de GKN.

Aanwezige deputaten: ds. M. Dijkstra, ds. E. Heres, ds. C. Koster, br. B. Lourens, ds. S. de Marie, ds. M.A. Sneep.
Afwezige deputaat: ds. H.W. van Egmond

De synode besluit eerst dat de primi-afgevaardigden die zitting hebben in het deputaatschap ACOBB worden vervangen door hun secundi. De vergadering stemt hier unaniem mee in.

De volgende secundi nemen plaats aan de tafel: Oud. H. Folkers, Mussel; Oud. J. Gunnink, Ten Boer; Oud. F.W. Velthuis, Dalfsen; Oud. J.D. Groenendijk, Bleiswijk; Oud. T.M. de Marie, Zwolle; Oud. K.K. Snippe, Zwolle.

De preses vraagt hen instemming te betuigen met de aangenomen belijdenis van de kerken en te beloven het werk ter synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de kerk. Deze broeders beloven dit waarbij ze gaan staan.

De preses geeft dit agendapunt in bespreking.

Eerst worden deputaten ACOBB in de gelegenheid gesteld om toelichting te geven op de rapporten. Namens deputaten voert ds. M.A. Sneep het woord. We zijn heel dankbaar dat we hier vandaag zijn om hierover te spreken. Ook zijn we dankbaar dat deputaten ad art. 49KO besloten hebben om te komen tot deze buitengewone synode. Het is een belangrijk moment, ook voor de kerken.

Als je het rapport ziet, kan toch het idee naar boven komen dat het wat uit de lucht komt vallen. Een kort rapport, waar niet veel verslag van gesprekken in staat. Toch is het een heel traject geweest dat we als deputaten hebben afgelegd met de GKN. De GS Groningen heeft 27 febr. 2015 besloten om op niveau van het kerkverband na te gaan of er een mogelijkheid bestaat om tot eenheid met de GKN te komen. Na die tijd hebben er best wel veel gesprekken plaatsgevonden. Het eerste oriënterende gesprek heeft plaatsgevonden op 28 januari 2016. Het eerste inhoudelijke gesprek met de GKN vond plaats op 17 februari 2017. Toen is gesproken over plaats van de kerkorde. Dat kreeg een vervolg op 3 juli 2017. Op 18 september 2017 hebben we doorgesproken over het Schriftgezag en het fundament van de kerk. Op 4 december 2017 spraken we over de katholiciteit van de kerk. Dat kreeg een kort vervolg op 5 maart 2018. De gesprekken die in 2019 hebben plaatsgevonden op 6 maart en 7 mei, waarin vooral het laatste gesprek op de inhoud inging, waren een afsluiting van het laatste onderwerp dat we in maart 2018 zijn gestart. Namelijk over de katholiciteit van de kerk en daarbij ook de plaats en het functioneren van het kerkverband en kerkelijke besluiten.

We hebben in het rapport ook iets geschreven over de scheuringen en schorsingen. Dat was ook in de instructie opgenomen om het een plaats te geven in de gesprekken. Deputaten hebben gemeend, en we hebben dat ook met de GKN besproken die daar mee instemden, dat het het beste was om over de scheuringen en schorsingen te spreken op plaatselijke niveau. Het is geen taak van deputaten om op kerkverbandelijk niveau, waar je ook op een afstand staat van plaatselijke situaties, daar inhoudelijk over te spreken. Daarom hebben deputaten uitgesproken om dat op plaatselijk niveau te bespreken, nadat we elkaar erkend of herkend hebben als kerken van Christus.

Deputaten concluderen dat we goede, inhoudelijke gesprekken hebben gehad met de broeders van de GKN, waarin we elkaar vonden op Schrift en belijdenis. Deputaten ervaren dat als een verhoring van het gebed. De Heere heeft ons tot hiertoe gebracht. We hebben ons werk gedaan in het geloof dat het Christus Zelf is die zijn kerk bouwt en vergadert. We

mochten ons werk in de afgelopen maanden dan ook doen in afhankelijkheid van Hem. En daarom leggen we vandaag onze adviezen en ons rapport met vrijmoedigheid in uw midden neer. Met daarbij onze diepste wens en ons gebed dat de Heere dit wil zegenen.

Algemene bespreking

Gevraagd wordt hoe het kan dat de gesprekken met deputaten van de GKN in 2019 vlotter gingen dan daarvoor. Het lijkt erop dat er een verandering in houding is gekomen. Hoe zien deputaten dat? Deputaten zien dat als gebedsverhoring van de Heere. We hebben daar samen jaren voor gebeden. Er is over en weer wantrouwen geweest. We zien het als verhoring van gebeden dat de Heere het zo geleid heeft dat harten zijn geneigd en dat we op een goede en inhoudelijke manier met elkaar als broeders konden samenspreken. Dan hoeft je niet na te speuren wie veranderd is, DGK of GKN, maar mag je verwonderd constateren dat de Heere gebeden verhoort. De Heere heeft gegeven dat we op basis van Schrift en belijdenis elkaar echt gevonden hebben. Daarvan zijn deputaten overtuigd en daar zijn we dankbaar voor.

Verder wordt gevraagd of er bij de GKN nog sprake is van een pluriforme kerkvisie, zoals de acta van GS Groningen dat destijds verwoordde. Deputaten hebben in de gesprekken over de katholiciteit van de kerk de broeders van de GKN hierover concreet bevraagd en er over doorgesproken met een goede uitkomst. We hebben elkaar gevonden in artikel 27 t/m 29 NGB. Daaraan zijn we gebonden en daaraan moeten we elkaar houden.

Gevraagd wordt wat de betekenis is van 'herkenning' en of we dat niet al jaren geleden hebben gedaan. Deputaten stellen in hun rapport voor om de GKN te herkennen als kerken van Christus. We hebben ons daarbij aangesloten bij de woordkeuze van de GKN. Zij deden hetzelfde richting onze kant. Verder hebben we jaren geleden uitgesproken dat we de GKN herkennen als kerken van Christus die 'willen' staan op het fundament. Het verschil en de ontwikkeling is nu dat we zeggen dat ze 'staan' op het fundament van apostelen en profeten.

Een afgevaardigde merkt op dat deputaten voorstellen de scheuringen en schorsingen op plaatselijk niveau te gaan bespreken. Wat schorsingen betreft heeft hij daar begrip voor. Maar hoe zit het met de scheuringen? Raakt dat niet de katholiciteit van de kerk en de wettigheid van het ontstaan van diverse gemeenten? Een andere afgevaardigde vindt het belangrijk dat de scheuringen en schorsingen in het vervolg nog besproken moeten worden. Deputaten geven aan dat dit inderdaad alles met de katholiciteit van de kerk te maken heeft. Het is wat dat betreft een wonder dat we nu spreken met kerken die gedeeltelijk zijn ontstaan uit scheuringen en schorsingen en dat we met hen kunnen komen tot eenheid. Daarin zien we eigenlijk de omgekeerde beweging. Dat zegt ontzettend veel over de katholiciteit van de kerk. Als het gaat over de scheuringen en schorsingen binnen gemeenten, moet dat plaatselijk zijn beslag krijgen en dan kan er ook inhoudelijk over doorgesproken worden.

Opgemerkt wordt dat de gesprekken met de GKN duidelijk hebben gemaakt dat er binnen het kerkverband van de GKN geen ruimte is om publiek opvattingen bekend te maken waardoor de historische betrouwbaarheid van Genesis 1-3 in twijfel wordt getrokken. Er wordt gevraagd hoe de GKN kerkrechtelijk omgaat met onschriftuurlijke gepubliceerde opvattingen. Deputaten geven aan dat we over de concrete zaak in deze synode niet

uitgebreid moeten gaan spreken. Daarover is op de GS Lansingerland gesproken en dat is afgehandeld. Wat betreft het kerkrechtelijk omgaan met onschriftuurlijke publicaties, daarover kunnen we als deputaten met vrijmoedigheid zeggen dat de GKN gereformeerd willen zijn zoals wij dat willen zijn. Ze willen ook wat dit betreft gewoon de kerkorde hanteren. Deputaten zien dat de GKN niet alleen in de letter gereformeerd willen zijn, maar ook in de praktijk. Ze hebben het voorlopig kerkverband achter zich gelaten en zijn een echt kerkverband geworden met een synodevergadering e.d. Dat is een positieve en dankbare ontwikkeling.

Enkele broeders vragen hoe het zit met het lidmaatschap van de GKN van de ICRC. Deputaten antwoorden dat de GKN geen lid is van de ICRC. Wel zijn ze als toeschouwer op een vergadering aanwezig geweest van de EuCRC. We hebben dat in de bespreking met de GKN aan de orde gesteld en we hebben enkele nieuwe gezichtspunten aan hen voorgelegd. Dat wilden ze serieus overwegen.

Deputaten merken vervolgens op dat er veel punten kunnen zijn waarover je vragen kunt hebben en over kunt spreken. Maar voor deputaten is de basis waarop we met elkaar spreken leidend geweest. De basis waarop we elkaar vinden is de binding aan Schrift en belijdenis. Er kunnen dan nog punten zijn die aan de orde moeten komen, maar die je niet allemaal hoeft of kunt oplossen, voordat je tot herkenning kunt overgaan. Dat zijn punten die herkenning niet in de weg mogen staan. Bepaalde zaken kunnen ook in een later stadium een plek krijgen in het verdere proces van eenwording.

Gevraagd wordt waarom deputaten geen volledig verslag geven van hun laatste gesprek met de GKN, maar slechts een bloemlezing. Dat maakte het lastig bij de voorbereiding. Zou het voor de kerken niet beter zijn om door middel van een uitgebreid verslag helder te hebben waar de eenheid op gebaseerd is? Dan kan er ook meegeleefd en gebeden worden. Deputaten antwoorden dat dit in het verleden ook niet werd gedaan door de deputaten. Wanneer deputaten in de afgelopen jaren verantwoording aflegden van de gesprekken aan synodes, hebben we altijd op een verkorte wijze de gesprekken gerapporteerd. Want anders krijg je lange notulen en gespreksverslagen, waaruit het moeilijk is om achteraf de dingen op een goede manier te taxeren. Dingen zijn immers gezegd in een bepaalde setting, op een manier die je begrijpt als je de vergadering hebt bijgewoond. Als je achteraf dan zoiets leest, kan dat makkelijk verkeerd worden geïnterpreteerd. Wel willen deputaten wat betreft het laatste gesprek ook verwijzen naar het gesprek dat we al eerder hebben gehad met de GKN over de katholiciteit van de kerk. Daarvan is verslag gedaan in de acta van de GS Lansingerland. Dat kunt u vandaag ook in uw beoordeling meenemen.

Vervolgens vraagt een broeder hoe deputaten zien hoe het kerkelijk leven en de kerkorde in de praktijk functioneert bij de GKN. De deputaten geven aan dat ze daarover hebben gesproken met de GKN. Vanaf het begin was het een voorlopig kerkverband. Vanuit onze GS Groningen kwamen er vragen over hoe dat nou zat. Of ze wel bereid waren om als zelfstandige kerken samen te leven in het kerkverband en zich daarbij ook te houden aan de afspraken. Als deputaten mochten wij vaststellen dat ze gericht zijn op het samenleven naar de kerkorde. Hierin zien we nu een positieve ontwikkeling. We zien dit functioneren in de kerkelijke vergadering die ze hebben. Ze zijn aanspreekbaar op Schrift en kerkorde. Als deputaten willen we daar een voorbeeld van noemen. Een gemeente van de GKN had een aantal extra gezangen en formulieren. Dat gaf discussie binnen de GKN. Er moest over

gesproken worden hoe ze binnen het kerkverband hiermee om moesten gaan. Na enige tijd is hier op kerkverbandelijk niveau een besluit over genomen, om met elkaar vast te leggen wat toegestaan is en wat niet. Dat hebben ze niet aan de vrijheid van de kerken overgelaten. Het is dus niet zo dat bij de GKN een bepaalde vrijheid is om als kerken op liturgisch gebied maar wat te doen. Nee, er liggen kerkelijke afspraken aan ten grondslag, naar art. 67 van de Kerkorde. Dat is voor deputaten belangrijk geweest. Zulke dingen moet je kerkelijk ijken, zodat je daarop met elkaar aanspreekbaar bent. Dit was o.a. een aandachtspunt van de GS Lansingerland om over te spreken met de GKN. We zijn daar op een goede manier uitgekomen.

Verschillende afgevaardigden spreken hun dankbaarheid uit voor de gesprekken en de voortgang. Wantrouwen is omgezet in vertrouwen. Dat er vandaag gesproken kan worden over herkenning van de GKN als kerken van Christus. Deputaten hebben helder gemaakt dat de basis is gewaarborgd, want er is sprake van binding aan Schrift, belijdenis en kerkorde. Daarmee is het fundament gewaarborgd en is er een basis om met de GKN verder te gaan. Verder is het slotartikel van de kerkorde belangrijk. Laten we de GKN meten met de maat waarmee wijzelf ook graag gemeten willen worden. We moeten kerken niet beoordelen op losse uitspraken van deze of gene, maar we moeten oordelen op grond van publieke belijdenisgeschriften.

De preses geeft het woord aan de adviseurs.

Dr. P. van Gurp merkt op dat hij uitzag naar deze synode. We hebben gebeden of de Heere dit wilde geven. Het verbaast me om te horen dat er gevraagd wordt 'hoe kan dit'? Bij wonderen moet je niet vragen hoe dat kan. De Heere kan alles. Hij zorgde voor verandering van inzicht. We moeten ons realiseren dat die verandering van inzicht ook bij ons kan gebeuren. Hij werkt ook in ons hart. Dat moeten we beleven en vorm geven. Bij de Vereniging in 1892 waren er ook moeilijke verschillen. Maar het is gezegd. Het is opmerkelijk toen de Vereniging werd gerealiseerd dat er weinig vragen over en weer werden gesteld. Over de kerkvisie waren toen vragen. Maar van K. Schilder heb ik geleerd dat er wel twintig kerkvisies kunnen zijn. Dat is niet belangrijk. Het gaat om de belijdenis, om de binding aan Schrift en belijdenis. Daarop kun je elkaar aanspreken. Als we uitspreken dat we de GKN herkennen als kerken die zich binden aan Schrift en belijdenis, dan is dat een bijzondere uitspraak en zegen van de Heere. We moeten eindigen in dankbaarheid dat DGK en GKN zo ver mochten komen. We mogen afhankelijk blijven van de zegen van de Heere. Als we deze weg gaan mogen met al onze zonden en gebreken, mogen we rekenen dat de Heere zal zorgen dat het goed komt.

Ds. H.G. Gunnink zegt dat deputaten t.a.v. drie kernzaken schrijven dat er eenheid is: Schrift, belijdenis en kerkorde, dan is in feite daar alles mee gezegd. Dat is beslissend. Dan is het wel goed om over bepaalde zaken door te praten. Er is waardering voor de deputaten en voor het rapport.

Vervolgens geeft de preses het eerste voorstel, besluit 1 van deputaten in stemming. Hij leest het voorgestelde besluit voor.

Na enkele aanpassingen wordt het volgende besluit in stemming gegeven.

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019 neemt de volgende besluiten:

Besluit 1

De Gereformeerde Kerken (hersteld) herkennen de Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) als kerken van Christus, staande op het fundament van apostelen en profeten.

Gronden bij besluit 1

De gehouden samensprekingen tussen de deputaten van DGK en de deputaten van GKN hebben duidelijk gemaakt dat er

1. eenheid is in het omgaan met het gezag van de Heilige Schrift
2. eenheid is in de binding aan de gereformeerde belijdenis
3. eenheid is in het zicht op kerkorde en het functioneren van het kerkverband.

De vergadering stemt met 12 stemmen voor en gaat dus unaniem akkoord met besluit 1 en bij behorende gronden.

Besluit 2

Aan de synode van de Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) met grote dankbaarheid dit besluit mee te delen met het dringende verzoek ook van haar kant de weg tot het realiseren van de kerkelijke eenheid te blijven volgen.

De vergadering stemt met 12 stemmen voor en neemt dus unaniem dit besluit aan.

Vervolgens geeft de preses de praktische uitwerking van het genomen besluit in bespreking. Hij geeft eerst deputaten het woord. Deputaten noemen enkele aanpassingen in besluit 3 en de gronden.

Een afgevaardigde vindt het belangrijk dat plaatselijke kerken mee kunnen komen. In de tekst van het besluit staan woorden als 'haastig' en 'zo snel mogelijk'. Dat is goed, maar het moet ook zorgvuldig gebeuren. Verder vraagt hij zich af wat je moet doen als niet-kerkscheidende zaken uiteindelijk niet tot consensus komen. Wat is dan de volgende stap? Verder wordt gevraagd of deputaten eerst willen doorspreken over zaken die kerkverbandelijk belemmering geven en pas daarna op plaatselijk niveau toenadering kan worden gezocht?

Opgemerkt wordt dat er nog veel werk is te doen. Dat moet niet haastig worden gedaan, maar in alle zuiverheid. De volgende synode is in 2021. Dat is een mooie tijd om de dingen te doen en beslagen ten ijs te komen.

Een adviseur wijst op de situatie in 1892. Toen ontstonden de Christelijke Gereformeerde kerken, omdat er nogal wat mensen waren die het er niet mee eens waren. Hun klacht was dat de plaatselijke kerken niet werden gehoord. Laten we er voor oppassen dat dit niet weer gebeurt. Verder wordt gewezen op belangrijke praktische zaken die aan de orde moeten komen. Zoals: de Opleiding tot de Dienst van het Woord; erkenning van wederzijdse kerkenraden; de afspraak om geen nieuwe gemeenten te stichten op plaatsen waar al een gemeente is; de naamgeving van de verenigde kerken; het afgeven van attestaties; het

openstellen van de kansels; de kerkelijke grenzen; het werken met kerkelijke vergaderingen. Geadviseerd wordt ook om deputaten carte blanche te geven om te werken. In een instructie kun je niet alles benoemen wat bestaan kan.

Deputaten krijgen de gelegenheid om te reageren. Een aantal broeders vragen hoe het straks allemaal samen gaat. We spreken landelijk met elkaar, maar ook plaatselijk gaan we toenadering zoeken. Deputaten hebben daar nu nog niet echt een antwoord op. Want het proces dat we ingaan, heeft nog niet eerder plaatsgevonden. Het is voor ons ook zoeken hoe het moet gaan. We denken dat direct contact met de deputaten van de GKN hierover belangrijk is. We moeten hierin samen een weg zoeken. Goede communicatie van deputaten naar de kerkenraden en andersom is heel belangrijk. We willen daarvoor nog een wijziging voorstellen bij besluit 3. Het genoemde punt over zorgvuldigheid onderschrijven deputaten. We stellen voor bij besluit 3a toe te voegen (het cursieve gedeelte): 'in overleg met deputaten van de GKN de route te bespreken waardoor kerkelijke vereniging in *alle zorgvuldigheid* zo haastig als mogelijk gestalte kan worden gegeven en daarbij ook te spreken over plaatselijke toenadering.' En dan toe te voegen punt aan punt c (de cursieve tekst): de plaatselijke kerken zoveel mogelijk van de ontwikkelingen op de hoogte te brengen. En ook kunnen *plaatselijke kerken zaken aanreiken aan deputaten ACOBB*. Er zijn verder veel punten genoemd door de adviseurs. Deputaten stellen voor om nu niet al die punten te gaan vastleggen. We gaan die allemaal meenemen. Geef deputaten de ruimte om dat te bespreken met de GKN. En kerkenraden kunnen in dit proces ook hun input geven. Het voordeel hiervan is dat je de betrokkenheid vanuit de kerken bevordert, en ze kunt meenemen in het proces.

Tijdens de verdere bespreking wordt gevraagd of deputaten het betrekken van plaatselijke kerken duidelijker kunnen verwoorden. Mag een kerk zelf iets ondernemen, of kan dat alleen in afstemming met deputaten? We moeten geen scheefgroei krijgen. Opgemerkt wordt dat wanneer er veel onduidelijkheden voor deputaten zijn, er eerst met de GKN overleg zou moeten worden en een plan van aanpak op te stellen. Vervolgens kunnen de kerken aan het werk worden gezet. Deputaten carte blanche geven, is niet verstandig, omdat er toch iemand moet beslissen of wat is aangedragen ook besprekenswaardig is. Moet een synode daar dan niet leiding aan geven? Verder wordt gevraagd of deputaten kunnen nadenken hoe we er mee om moeten gaan als er geen consensus komt in zaken die niet-kerkscheidend mogen zijn. Wat doen we dan?

Deputaten adviseren om een voorbeeld te nemen aan 1892. Toen was het zo dat deputaten volhielden en door bleven praten. We mogen ook rekenen op een reactie van de synode van de GKN die in november vergadert. En verder wat betreft zaken die niet van kerkscheidende aard zijn, laten we denken aan 1892: de plaatselijke kerken die over niet-kerkscheidende zaken nog in gesprek moeten, laten ze daar de tijd voor nemen. Het heeft toen op sommige plaatsen tot in de jaren 30 geduurd voordat het plaatselijk één kon worden, terwijl de kerkverbanden toen dus landelijk al één waren. Laten ook wij de tijd nemen om op plaatselijk niveau rustig te praten, als dat nodig is. En laat deputaten doen wat ze hebben te doen, in de punten die aangedragen zijn. Er zijn veel zaken om over te spreken.

Enkele afgevaardigden vragen welke taak plaatselijke kerken hebben en hoe zich dat verhoudt tot het werk van deputaten. Mogen deputaten plaatselijke kerken aansturen en aansporen in toenadering tot de GKN?

Na overleg geven deputaten aan dat we met veel vragen zitten, waarop we geen antwoorden hebben. Deputaten willen na de zomer met de deputaten van de GKN om de tafel zitten, om samen door te spreken over de liggende punten. Naar aanleiding daarvan kunnen we de plaatselijke kerken informeren.

Deputaten willen een aanvulling doen op het voorgestelde besluit 3a. Daarmee willen deputaten tegemoet komen aan de vergadering voor wat betreft de onduidelijkheid over de route die gelopen wordt. Besluit 3a gaat over die route: *“in overleg met deputaten van de GKN de route te bespreken waardoor kerkelijke vereniging in alle zorgvuldigheid zo haastig als mogelijk gestalte kan worden gegeven en daarbij ook te spreken over plaatselijke toenadering.”* Dat artikel willen we dan vervolgen met deze tekst: *“Zodra er duidelijkheid is over deze route zullen de deputaten de plaatselijke kerken zo spoedig mogelijk informeren.”* De deputaten hebben dus voor ogen om eerst met de landelijke deputaten van de GKN door te spreken over de route die we samen gaan. Dan kunnen we als deputaten vervolgens de kerken informeren over wat we besproken hebben en de route voorleggen. Dat willen we met deze toevoeging ondervangen. Verder is het ook goed om vanuit het genomen besluit 1 met vertrouwen naar de toekomst uit te kijken. Dat je samen in vertrouwen verder mag gaan. Dat vraagt van de synode vertrouwen en van deputaten dat ze op een goede wijze er invulling aan geven en dat deputaten ook ruimte krijgen om hun werk te doen.

Een broeder heeft een aantal amendementen op de besluiten 1 t/m 3. Hij deelt die uit en licht ze toe. De amendementen op de besluiten 1 en 2 worden door niemand gesteund. Die worden daarom niet in stemming gebracht. Zijn amendement op besluit 3 betreffende een aantal tekstuele toevoegingen wordt wel gesteund. Bij de stemming blijkt dat een meerderheid niet achter dit amendement staat en daarmee is het verworpen.

De preses brengt besluit 3 in stemming.

De buitengewone Generale Synode Lutten van De Gereformeerde Kerken in Nederland in vergadering bijeen op 6 juli 2019 neemt ook het volgende besluit:

Besluit 3

Aan deputaten ACOBB opdracht te geven het gesprek met de GKN voort te zetten; aan de deputaten de volgende instructie te geven, dit vervangt instructie 17 van de GS Lansingerland:

- a. in overleg met deputaten van de GKN de route te bespreken waardoor kerkelijke vereniging in alle zorgvuldigheid zo haastig als mogelijk gestalte kan worden gegeven en daarbij ook te spreken over plaatselijke toenadering. Zodra er duidelijkheid is over deze route zullen de deputaten de plaatselijke kerken zo spoedig mogelijk informeren.
- b. In gesprek alle overige punten die kerkverbandelijke eenheid in de weg kunnen staan, aan de orde te stellen en zo mogelijk weg te nemen.
- c. de plaatselijke kerken zoveel mogelijk van de ontwikkelingen op de hoogte te brengen. En ook kunnen plaatselijke kerken zaken aanreiken aan deputaten ACOBB
- d. beschikbaar te zijn om advies en hulp te bieden aan de plaatselijke kerken in haar toenadering tot de kerken van de GKN, indien de plaatselijke kerken daarom vragen
- e. In geval van positieve bevindingen zonodig aan deputaten ad art. 49KO voor te leggen of er reden is om een buitengewone of vervroegde synode bij een te roepen met een termijn van 2 maanden voor het indienen van het rapport

Gronden bij besluit 3

1. Aangezien er in fundamenteel opzicht geen gronden zijn die het kerkelijk gescheiden zijn van beide kerkverbanden rechtvaardigen, dienen eventuele belemmeringen, vanwege de opdracht van Christus tot kerkelijke eenheid, zo spoedig mogelijk weggenomen te worden.
2. Het wegnemen van belemmeringen die plaatselijk de eenheid in de weg kunnen staan is primair een zaak van de plaatselijke gemeente.
3. Deputaten ACOBB komen, aangezien zij betrokken waren bij de kerkverbandelijke contacten, het meest in aanmerking om vraagbaak te zijn en waar nodig hulp te bieden.

Met 11 stemmen voor en 1 stem tegen neemt de vergadering dit besluit aan.

Artikel 7: Benoemingen

Er zijn geen benoemingen te verrichten.

Artikel 8: Vaststelling van de acta

Het moderamen zal de acta opstellen en aan de vergadering toesturen. Verder zal het moderamen de GKN informeren met de genomen besluiten. De scribae van de plaatselijke kerken worden geïnformeerd met een kanselafkondiging en ook zal hen worden verzocht dit mee te nemen in het dankgebed. Verder wordt er een persbericht opgesteld voor de media.

Artikel 9: Aanwijzen van de samenroepende kerk voor de volgende Generale Synode

De Generale Synode Lansingerland heeft DGK Lutten e.o. aangewezen als samenroepende kerk voor de in 2021 te openen Generale Synode.

Artikel 10: Censuur art. 48 KO

Hier wordt door geen van de broeders gebruikt van gemaakt.

Artikel 11: Persoonlijke rondvraag

Niemand heeft iets voor de rondvraag.

Artikel 12: Sluiting

De preses spreekt een dankwoord uit aan het kostersechtpaar van de Hessenwegkerk. Zij hebben ons voortreffelijk bediend en gediend met heerlijke soep o.a. Hij bedankt br. E.H. Lamberink voor de begeleiding op het orgel. DKG Lutten wordt bedankt voor de voorbereiding van deze buitengewone vergadering. De adviseurs en deputaten worden bedankt voor hun inbreng. En de afgevaardigden voor hun bijdrage. Bovenal komt de Heere dank toe dat we tot deze besluiten konden komen. Onder zijn zegen mogen we het vervolgtraject ingaan.

Vervolgens dankt de assessor de preses dat hij op een voortreffelijke wijze leiding gaf aan een mooie maar ook lastige vergadering.

De assessor geeft op om te zingen Gez. 31:1 en 3. Daarna gaat hij voor in dankgebed.

Ten slotte wenst de preses allen wel thuis en sluit de vergadering.

Het moderamen:

Th.J. Boersma,	preses
S. de Marie,	assessor
M. Dijkstra,	scriba I
K. Schaak,	scriba II